

strane pošiljaoca /! "expéditeur"/ do njene predaje primaocu, pa mora biti primijenjena na slagača kao učesnika u tom ugovoru o prijevozu, budući da je zahtjev istaknut pet mjeseci po isteku zastarnog roka /a da bi se kod manjeg prekoračenja roka, budući da je tužba predana pod konac zastarnog roka, moglo apstrahirati/, ali da ipak regresni zahtjev stoji, jer se temelji na mandatnom odnosu između slagača i broдача na temelju kojega je teretnica izdana, pa da za zahtjeve iz toga mandatnog odnosa^{ne} dolazi do primjene zastara iz čl.433 trg.zak. Okolnosti konkretnog slučaja opravdavaju da se slagač presudi na temelju krivnje u ispunjenju mandata koji je primio od broдача.

/DMF 1963, str.557/

E.P.

Bilješka. - Primjena zastare iz čl.433 trg.zak. /koja odgovara napomeni iz Konvencije o teretnici od 1924, odnosno iz čl.128 Zak. o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova od 1959/ na zahtjeve prema slagaču nije prihvaćena od sudova u Francuskoj, ali Trgovački sud u Marseille-u uporno nastoji da uspije sa suprotnim stajalištem. Zenimljivo je njegovo tumačenje da bi se kraće prekoračenje zastarnog roka moglo dopustiti, kad je neskrivljeno od regresnog tužitelja, a obzirom na to da mu je tužba dostavljena o isticanju zastarnog roka. U ovom pravcu kreće se i odgovarajući prijedlog revizije čl.III, § 6 Konvencije o teretnici, prihvaćen na Stockholmskoj konferenciji CMI-a.

E.P.

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 1.VI 1963.

Ets Ramade c/a Cie commerciale
camerounaise i brodovi "Croce-
Italo" i "Flower"

Kupoprodaja FOB - Prijevoz stvari morem - Prodavalac je dužan predati brođaru robu u stanju koje odgovara njenom normalnom roku trajanja - Brođar ne odgovara za kvar na teretu prouzrokovan relativno malim zakašnjenjem, ako je roba bila ukrcana u stanju izmaka roka njenog trajanja - Činjenično stanje koje utvrdi sanitarna inspekcija po službenoj dužnosti mjerodavna je i za ugovorne stranke, iako tom utvrdjenju nisu prisustvovala niti bile pozvane da prisustvuju

Tužitelj je kupac koji je od tuženika kupio određenu količinu konzerviranih rajčica. Roba je bila ukrcana na dva

broda. Brodovi su zakasnili stići na odredište. Prilikom iskrcaja sanitarna inspekcija je po službenoj dužnosti pregledala robu i ustanovila da je pokvarena, i da ne valja za ljudsku hranu. Kupac je odbio primitak robe i tuži prodavaoca i brodara za naknadu štete.

Sud je odbio tužbeni zahtjev iz slijedećih bitnih razloga:

U postupku je ustanovljeno da konzervirane rajčice mogu biti upotrebljive za ljudsku hranu otprilike najmanje godinu dana. Brodovi su doduše zakasnili, ali to njihovo zakašnjenje, koje je prouzrokovano sporošću, nije bilo odlučno za kvar robe. Zakašnjenje je naime bilo relativno kratko, pa da je roba bila u takvom stanju da je mogla trajati godinu dana, ne bi se, unatoč zakašnjenju brodova, pokvarila. Sud je odbio i prigovor tužiteljev da nije na kontradiktorni način ustanovljen kvar robe, jer da utvrdjivanju on nije bio prisutan. Kako je iz spisa proizlazilo, stanje robe utvrdila je sanitarna inspekcija po službenoj dužnosti. Sud smatra da ovakvo utvrdjenje obvezuje stranke iz ugovora, bez obzira da li su kod utvrdjivanja bile prisutne ili nisu, pa i da li su bile pozvane da prisustvuju.

/DMF 1963, str.554/

B.J.

KASACIONI SUD ITALIJE

Presuda od 27.X 1961.

Soc. Adriatica di Navigazione c/a Heris

Predaja tereta neovlaštenoj osobi - Teretnica - Teretnica je kauzalni a ne apstraktni vrijednosni papir i kao takav vezan je s odredbama ugovora o prijevozu - Brodar je odgovoran krcatelju ako preda teret osobi koja mu ne prezentira teretnicu, pod pretpostavkom da je u teretnici navedeno da će se teret predati samo uz predočenje teretnice - Pod ovim uvjetom krcatelj je legitimiran na tužbu i ako ne prezentira teretnicu - Za izručenje tereta neovlaštenoj osobi brodar odgovara neograničeno - Teretnica može sadržavati i uvjete ugovora o prijevo- koje obvezuje brodara prema krcatelju

Nakon ukrcaja tereta brodar je, na zahtjev krcatelja, izdao teretnicu koja je glasila po naredbi treće osobe /kupca robe/. Na odredištu zapovjednik je robu predao kupcu, ali nije